

FAMILIILE: HESPERIDAE, PAPILIONIDAE, PIERIDAE ȘI LYCAENIDAE (INSECTA: LEPIDOPTERA), CONSERVATE ÎN PATRIMONIUL ȘTIINȚIFIC AL COLEGIULUI NAȚIONAL “CAROL I”, CRAIOVA

THE FAMILIES: HESPERIDAE, PAPILIONIDAE, PIERIDAE AND LYCAENIDAE (INSECTA: LEPIDOPTERA), PRESERVED IN THE SCIENTIFIC PATRIMONY OF THE COLLEGE “CAROL I” CRAIOVA

MARIANA MANOLACHE, CORNELIA CHIMIȘLIU

Abstract

The paper presents lepidoptera from the following families: Hesperidae, Papilionidae, Pieridae, Lycaenidae, preserved in the patrimony of the National College “Carol I” Craiova, along with the presentation of species and their distribution in Romania’s flora and fauna and in the Red List of Europe’s lepidoptera.

The one represented the best is the Pieridae family (7 genera, 11 species and 206 individuals), followed by the Lycaenidae (7 genera, 7 species and 78 individuals) and Papilionidae (3 genera, 3 species and 34 individuals) families. The Hesperidae family is represented by one genus only, one species and 7 samples.

Out of the 22 species, 4 belong to the category of potentially threatened taxons (NT), 4 are vulnerable taxons (VU) and the Papilio machon machon species (Linnaeus, 1758) is endangered taxon (EN) according to the IUCN usances.

Keywords: lepidoptera, collection, The National College “Carol I”, Craiova

Cuvinte cheie: lepidoptere, colecție, Colegiul Național “Carol I”, Craiova

INTRODUCERE

Colegiul Național „Carol I” din Craiova conservă în patrimoniul său alături de alte colecții valoroase și o frumoasă și diversă colecție de fluturi, grație preocupărilor profesorului emerit Nicolae A. Andrei, fost director al Colegiului, în perioada anilor 1961-1987.

Colecția de fluturi s-a constituit prin achiziționarea a două colecții particulare:

- Colecția de lepidoptere autohtone și exotice „Claudia și Ion Stănoiu”, alcătuită 2700 exemplare (2000 exemplare lepidoptere autohtone și 700 de exemplare lepidoptere exotice). Lepidopterele autohtone au fost colectate în perioada 1957 – 1980 din mai multe județe din România, dar majoritatea provin din ecosistemele Olteniei.

- Colecția de lepidoptere „Adriana și Ioana Eugenia Rusescu” alcătuită din 5000 exemplare: (4000 exemplare lepidoptere autohtone și 1000 de exemplare lepidoptere exotice. Materialul autohton a fost colectat între anii 1968-1978 din pădurea Cobia, sat Sălcuța, jud. Dolj, în perioada lunilor iunie-agust).

În ansamblu, colecția de fluturi a Colegiului conservă 7700 de exemplare, din care 6000 exemplare autohtone și 1700 exotice.

Colecția de fluturi exotici cuprinde exemplare rare de lepidoptere din toate zonele biogeografice ale Terrei. Ea se păstrează și se conservă în cutii insectar, aranjate de către profesor dr. Ioan Stănoiu și profesor Ioana Eugenia Rusescu, ofertanții celor două colecții.

În cadrul colecției, lepidopterele autohtone sunt aranjate în cutii în ordine sistematică, după sistemul taxonomic utilizat de STĂNOIU et al., 1979.

Prin intermediul acestei lucrări ne-am propus să introducem în circuitul informațional o parte din speciile conservate în patrimoniul Colegiului.

Lepidopterele autohtone colectate de către prof. dr. Stănoiu se află și în patrimoniul entomologic al Secției de Științele Naturii a Muzeului Olteniei Craiova (CHIMIȘLIU & GOGA, 2006).

MATERIAL ȘI METODE

Materialul prelucrat în prezenta lucrare este constituit din 325 exemplare autohtone, aparținând familiilor: Hesperidae, Papilionidae, Pieridae și Lycaenidae.

În lucrare, speciile sunt prezentate pe familii, în ordine filogenetică, respectând taxonomia și nomenclatura propusă de RAKOSY et al. (2003) pentru fauna României.

La fiecare specie a fost precizat numărul cutiei în care este păstrată, numărul de exemplare conservat în cadrul colecției, frecvența în fauna României, prezența lor în Lista Roșie a Europei și gradul de periclitare al speciilor conform uzanței IUCN din anii 2000 și 2001 consemnate.

Prezentăm în continuare lista speciilor:

Suprafamilia HESPERIOIDEA

Fam. HESPERIDAE

Subfamilia **Pirgynae**

Genul **Pyrgus** HÜBNER, 1819

P. malvae malvae (LINNAEUS, 1758): cutia nr. 11, 3 exemplare; cutia nr. 37, 4 exemplare.

Specie comună în fauna României.

Suprafamilia PAPILIONOIDEA

Fam. PAPILIONIDAE

Subfam. **Parnassiiinae**

Genul **Parnassius** LATREILLE, 1804

P. mnemosyne wagneri BRYK, 1925: cutia nr. 31, 8 exemplare;

Specie menționată în Lista Roșie a lepidopterelor din Europa; taxon potențial amenințat (NT).

Genul Iphiclides HÜBNER, 1819

I. podalirius podalirius (LINNAEUS, 1758): cutia nr. 1, 13 exemplare; cutia nr. 31, 4 exemplare;

Specie menționată în Lista Roșie a lepidopterelor din Europa; taxon vulnerabil(VU).

Genul **Papilio** (LINNAEUS, 1758)

P. machon machon (LINNAEUS, 1758): cutia nr 1, 6 exemplare; cutia nr.31, 3 exemplare;

Specie menționată în Lista Roșie a lepidopterelor din Europa; taxon periclitat (EN).

Fam. PIERIDAE

Subfam. **Dismorphiinae**

Genul **Leptidea** BILLBERG, 1820

L. sinapis sinapis (LINNAEUS, 1758): cutia nr. 23, 7 exemplare.

Specie comună în fauna României.

Genul **Anthocaris** BOISDUVAL, RAMBUR, DUMÉRIL & GRASLIN, 1833

A. cardamines (LINNAEUS, 1758): cutia nr.1, 17 exemplare; cutia nr.32, 10 exemplare;

Genul **Aporia** HÜBNER, 1819

A. crataegi crataegi(LINNAEUS, 1758): cutia nr 1, 13 exemplare;cutia nr 32, 10 exemplare;

Specie menționată în Lista Roșie a lepidopterelor din Europa: taxon potențial amenințat (NT).

Genul **Pieris** SCHRANK, 1801

P. brassicae brassicae (LINNAEUS, 1758): cutia nr. 32, 2 exemplare

Specie menționată în Lista Roșie a lepidopterelor din Europa; taxon vulnerabil(VU).

P. rapae rapae (LINNAEUS, 1758): cutia nr. 23, 11 exemplare

Specie frecventă menționată ca prezentă în toată țara în perioada anilor 1981 – 2001 (RAKOSY et al., 2003);

P. napi napi (LINNAEUS, 1758): cutia nr.32, 10 exemplare; cutia nr. 23, 19 exemplare;

Specie comună în fauna României.

Genul **Pontia** FABRICIUS, 1807

P. edusa (FABRICIUS, 1777) = *daplidice* auct. - cutia nr.1, 13 exemplare;cutia nr. 32, 4 exemplare;

Specie comună în fauna României.

Genul **Colias** FABRICIUS, 1807

C. erate erate (ESPER, 1805): cutia 23, 7 exemplare;

Specie menționată în Lista Roșie a lepidopterelor din Europa; taxon vulnerabil(VU).

C. hyale (LINNAEUS, 1758): cutia nr.32, 10 exemplare; cutia nr.23, 14 exemplare;

Specie frecventă menționată ca prezentă în toată țara în perioada anilor 1981 – 2001 (RAKOSY et al., 2003);

C. croceus (Fourcroy, 1785): cutia nr.32, 15 exemplare; cutia nr.23, 18 exemplare;

Specie comună în fauna României.

Genul **Gonopteryx** LEACH, 1815

G. rhamni rhamni (LINNAEUS, 1758): cutia nr. 32, 8 exemplare; cutia nr. 23, 18 exemplare;

Specie comună până nu demult în fauna Olteniei. Menționată ca prezentă în toată țara în perioada anilor 1981 – 2001 (RAKOSY et al., 2003)

Fam. LYCAENIDAE

Subfam. **Lycaeninae**

Genul **Lycaena** FABRICIUS, 1807

L. tersamon (Esper, 1784): cutia nr. 11, 7 exemplare; cutia nr. 13, 18 exemplare;

Specie menționată în Lista Roșie a lepidopterelor din Europa; taxon vulnerabil (VU).

Genul *Callophrys* BILLBERG, 1820

C. rubi (LINNAEUS, 1758): cutia nr. 13, 6 exemplare

Specie prezentă în toată țara. Nemenționată în fauna Olteniei după anul 1980 (RAKOSY et al., 2003) .

Genul *Satyrium* SCUDDER, 1876

S. pruni LINNAEUS, 1758): cutia nr. 13, 5 exemplare;

Specie menționată în Lista Roșie a lepidopterelor din Europa; taxon potențial amenințat (NT).

Genul *Cupido* SCHRANK, 1801

Subgen *Everes* HÜBNER, 1819

C. (E.) argiades (PALLAS, 1771): cutia nr. 13, 12 exemplare

Specie nemenționată în fauna Olteniei după anul 1980 (RAKOSY et al., 2003) .

Genul *Polyommatus* LATREILLE, 1804

Subgen *Polyommatus* LATREILLE, 1804s

P. (P.) icarus (ROTTENBURG, 1775): cutia nr. 11, 11 exemplare; cutia nr. 13, 7 exemplare

Specie comună în fauna României.

Subgen *Meleageria* SAGARRA, 1925

P. (M.) bellargus (ROTTENBURG, 1775): cutia nr. 13, 4 exemplare;

Specie menționată în Lista Roșie a lepidopterelor din Europa; taxon potențial amenințat (NT).

REZULTATE ȘI DISCUȚII

În urma prelucrării materialului am constatat ca familia Pieridae este cea mai bine reprezentată, cu 7 genuri, 11 specii și 206 de exemplare, urmată de familiile: Lycaenidae cu 7 genuri, 7 specii și 78 exemplare și Papilionidae cu 3 genuri, 3 specii și 34 exemplare. Familia Hesperidae este reprezentată doar de un singur gen cu o specie și 7 exemplare (tab. 1).

O parte din specii sunt incluse în Lista Roșie a lepidopterelor din Europa și în diferite categorii și grade de periclitate IUCN, astfel:

- *Papilio machon machon* (LINNAEUS, 1758) - taxon periclitat (EN).
- *Iphiclides podalirius podalirius* (LINNAEUS, 1758), *Pieris brassicae brassicae* (LINNAEUS, 1758), *Colias erate erate* (ESPER, 1805), *Lycaena tersamon* (ESPER, 1784)
- *Parnassius mnemosyne wagneri* BRYK, 1925, *Aporia crataegi crataegi* (LINNAEUS, 1758): *Satyrium pruni* LINNAEUS, 1758): *Polyommatus. (Meleageria) bellargus* (ROTTENBURG, 1775) - taxoni potențial amenințați (NT).

Pe lângă importanța științifică, lepidopterele colecției Colegiului Național "Carol I" au și o importanță didactică deosebită, ca material didactic

Tabelul 1

Nr. crt.	Familia	Genuri	Specii	Nr. exemplare
1	Pieridae	7	11	206
2	Lycaenidae	7	7	78
3	Papilionidae	3	3	34
4	Hesperidae	1	1	7
	Total	18	22	325

BIBLIOGRAFIE

- CHIMIȘLIU CORNELIA & GOGA CLAUDIA 2005 *Catalogul Macrolepidopterelor Donației „Ioan Stănoiu”, conservată în patrimoniul Secției de Științele Naturii a Muzeului Olteniei Craiova*. Stud. și com. Șt. Nat. CMȘN „Ion Borcea”, Bacău. **20**: 103-120.
- RAKOSY L., GOIA M., KOVÁCS Z. 2003. *Catalogul Lepidopterelor din România*. S.L.R. Cluj-Napoca: 127 – 133.
- STĂNOIU I., BOBÎRNAC B., COPĂCESCU S. 1979 – *Fluturi din România*. Edit. Scrisul Românesc. Craiova;

Manolache Mariana
Colegiul Național „Carol I” Craiova
Str. Maiorescu, nr. 6, Craiova

Cornelia Chimișliu
Muzeul Olteniei Craiova – Științele Naturii
Str. Popa Șapcă, nr. 8, RO- 20000, România
e-mail: chimisliu_cornelia@yahoo.com